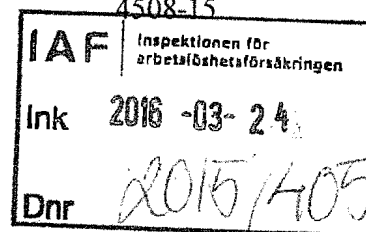

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING**

DOM
2016-03-21
Meddelad i
Linköping

Mål nr
4508-15

KLAGANDE
Säljarnas A-kassa
FE 23
930 88 Arjeplog

MOTPART
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen
Box 210
641 22 Katrineholm

ÖVERKLAGAT BESLUT
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens beslut den 27 april 2015,
bilaga 1

SAKEN
Befrielse från skyldighet att återbetala statsbidrag enligt lagen (1997:239)
om arbetslöshetskassor, LAK

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

Dok.Id 240227

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 406 581 04 Linköping	Brigadgatan 3	013-25 11 00 E-post: forvaltningsratten@linkoping.dom.se www.forvaltningsratten@linkoping.domstol.se	013-25 11 40	måndag – fredag 08:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDE M.M.

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF) beslutade den 27 april 2015 att avslå Säljarnas arbetslöshetskassas (kassan) begäran om att befria kassan från att återbetala erhållet statsbidrag om 326 468 kr och 50 öre. Skälen för beslutet framgår av bilaga 1.

Kassan överklagar beslutet och yrkar att kassan ska befrias från återbetalningsskyldighet av statsbidrag om 300 976 kr.

IAF motsätter sig bifall till överklagandet.

VAD PARTERNA ANFÖR

Säljarnas arbetslöshetskassa

Beträffande de två ärenden som kvarstår för förvaltningsrätten att pröva ifråga om det finns förutsättningar att befria kassan från återbetalningsskyldighet av statsbidrag, kan det noteras att den ena ersättningstagaren är avliden och det saknas tillgångar i dödsboet och den andra ersättningstagaren har skuldsanerats. Det kan inte vara rimligt att en a-kassa ska betala tillbaka statsbidrag, efter att en person har avlidit eller efter avslutad skuldsanering.

Av relevanta bestämmelser framgår inte hur en a-kassa ska agera när ersättningstagaren avlider eller om ersättningstagaren genomgått skuldsanering. I de två fall som nu är aktuella har kassan bedömt återkraven mot ersättningstagarna av arten medvetet eller grovt, dvs. det är mycket restriktivt att efterge återkraven. Därför har kraven avskrivits. Det är rimligt att kassan inte ska behöva stå för kostnaden för en felaktighet orsakad av den enskilde. Samma synsätt bör gälla där en a-kassa avskrivit ett återkrav mot den enskilde som senare avlider eller där skuldsanering har avslutats.

I de fall kassan skulle avskriva gamla preskriberade skulder där man nått vägs ände, eller i de fall medlemmen har emigrerat till okänd adress i Asien eller Karibien, och kassan därmed tvingas betala tillbaka dessa förbrukade statsbidrag, skulle det vara fråga om att äventyra kassans ekonomi. I årsredovisningen redogörs för kassans fordringar för felaktig arbetslöshetsersättning. Varje år bedöms 90 % av summan för fordringar av felaktig ersättning av det nominella beloppet vara osäkert.

Bakgrunden till 94 e § LAK är att få en enhetlig återbetalning av statsbidrag från a-kassorna. Det borde därför finnas utrymme för rimlighetsbedömningar i LAK. Det saknas förvisso föreskrifter om på vilket sätt en a-kassa kan reglera fordringar och skulder, men föreskrifterna är inte uttömmande. Det framgår, som nämnt, inte hur en a-kassa ska agera när en person har avlidit eller när en person har avslutad skuldsanering.

IAF biter sig själv i svansen genom att påstå att en medlemsavgiftshöjning om 10 kr per medlem och månad innebär en årlig intäktsökning om 840 000 kr. Detta eftersom kassan ansökte i maj om att få höja just medlemsavgiften, men med 20 kr. IAF kontakade kassan och meddelade att det skulle bli svårt att bevilja ansökan i och med att IAF precis satt med beslut om regeringsbidraget. IAF menar således att kassan ska höja medlemsavgiften, för att finansiera skuldstocken, men tillåter inte kassan att göra det. Det är dock inte rimligt att låta medlemmarna betala för någon annans skuld på så sätt som IAF menar.

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen

Kassan har själv funnit att förutsättningarna för att betala tillbaka statsbidraget enligt 94 § LAK är uppfyllda. Kassan har därefter, med åberopande av 94 e § LAK, begärt att bli helt eller delvis befriad från återbetalningsskyl-

digheten. Det kan poängteras att avskrivning av skulder inte är ett tillåtet sätt att reglera de i målet aktuella skulderna.

Kassans återbetalningsskyldighet av erhållet statsbidrag grundar sig på att det är ersättningstagarna som orsakat de felaktiga utbetalningarna och att kassan inte har fattat något beslut om eftergift. Den omständigheten att medlemmens skuld till kassan inte blivit betald på grund av dödsfall eller avslutad skuldsanering ändrar inte detta. Reglerna i LAK ger inte heller något utrymme för rimlighetsbedömningar.

Att kassans ekonomi skulle äventyras om återbetalning skulle ske av de i målet aktuella skulderna saknar stöd i utredningen. Istället hade kassan ett eget kapital vid utgången av 2014 om 11 miljoner kr. Detta motsvarade en kostnadstäckning om 9,6 månader. Kassans likvida medel motsvarade 10,6 månaders kostnader. Enligt den medlemsavgiftsansökan som inkom till IAF i maj 2015, framgick det att kassan ansåg sig behöva ett eget kapital som motsvarade 6 månaders kostnadstäckning. Allt annat lika skulle detta innebära att kassan ansåg sig behöva omkring 7 miljoner kr i eget kapital. Kassan erhöll statligt bidrag med ett högre belopp än vad kassan hade budgeterat. Bidraget uppgick till 1,9 miljoner kr medan kassan hade budgeterat 0,5 miljoner kr. Av resultat- och balansräkning per den 31 maj 2015 för kassan framgick det att periodens resultat var -1 miljon kr. Kassan hade dock inte räknat med intäkten i form av bidrag om 1,9 miljoner kr. Eget kapital per den 31 maj 2015, inklusive bidrag, låg på 11,8 miljoner kr. Kassans medlemsavgift om 110 kr per månad innebär att ungefär hälften av a-kassorna har en högre avgift och hälften en lägre. Skulle kassans ekonomi av någon anledning urholkas skulle en avgiftshöjning om 10 kr per medlem och månad innebära en årlig intäktsökning om 840 000 kr. Vid angivna förhållanden finns det ett betydande utrymme för kassan att betala tillbaka de felaktigt utbetalda statsbidragen rörande de i målet aktuella ärendena. Inte heller

skulle en återbetalning av hela skuldstocken om 2,4 miljoner kr medföra att kassans ekonomi urholkas.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser m.m. och relevanta omständigheter framgår av det överklagade beslutet, se bilaga 1.

Av utredningen i målet framkommer att kassan kontaktade IAF i syfte att bli befriad från återbetalningsskyldighet av statsbidrag. Förvaltningsrätten har således i förevarande process enbart att ta ställning till om det i enlighet med 94 e § LAK finns särskilda eller synnerliga skäl att befria kassan delvis eller helt från återbetalningsskyldigheten. Det kan här framhållas att förvaltningsrätten inte kan pröva om kassan i förevarande fall faktiskt är återbetalningsskyldig den i målet aktuella summan. Omständigheten att kassan har avskrivit de i målet aktuella skulderna istället för att fatta beslut om eftergift, saknar således betydelse, eftersom den omständigheten har betydelse för frågan om kassan är återbetalningsskyldig eller inte (jfr 94 § andra stycket LAK och 68 d § lagen [1997:238] om arbetslöshetsförsäkring).

Vad gäller befrielse från återbetalningsskyldigheten av statsbidrag konstaterar förvaltningsrätten att det av förarbetena till LAK, prop. 2012/13:12 s. 101, framgår att befrielse i normalfallet enbart kan komma i fråga om det är fråga om avsevärda belopp, vars betalning skulle äventyra aktuell arbetslöshetskassas ekonomiska situation, men även då andra än arbetslöshetskassan har bidrag till den felaktiga utbetalningen.

Kassan har anfört att den, vid en rimlighetsbedömning, inte borde anses vara återbetalningsskyldig statsbidragen, eftersom den ena ersättningstagaren har avlidit medan den andra har skuldsanerats. Kassan har därför avskrivit dessa

skulder. Vidare har kassan anfört att det skulle äventyra kassans ekonomi om hela skuldstocken skulle återbetalas.

Huruvida det är rimligt eller inte att kassan är återbetalningsskyldig för erhållna statsbidrag saknar i målet betydelse. Att ersättningstagaren saknar medel har enligt förarbetena inte ansetts vara sådana skäl som medför att en a-kassa ska anses befriad från återbetalning av erhållet statsbidrag. Vidare saknar det betydelse i målet om kassans ekonomi skulle urholkas om hela kassans skuldstock skulle återbetalas. Relevant i målet är endast om kassans ekonomi äventyras vid en återbetalning av statsbidragen rörande de i målet aktuella ärendena. Med beaktande av vad IAF har anfört om kassans ekonomiska situation, samt vad kassan själv har uppgett hos IAF, anser förvaltningsrätten att det inte kan anses visat att kassans ekonomi riskerar att urholkas om återbetalning av de i målet aktuella statsbidragen skulle ske. Vad kassan har anfört i övrigt medför ingen annan bedömning. Vid angivna förhållanden har IAF haft fog för sitt beslut och överklagandet ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 3104/1D).

I avgörandet har även nämndemännen [redacted] och [redacted] deltagit.

Föredragande har varit [redacted]

IAF

Inspektionen för
arbetslöshetsförsäkringen

Beslut

1 (2)

FÖRVALTNINGSRÄTTER 2015-04-27
I LINKÖPING

Dnr: 2015/145

Rättsenheten
Urban Nilsson

2015 -06- 30

SÄLJARNAS ARBETSLÖSHETSKASSA

Målnr.

4508-15

E2

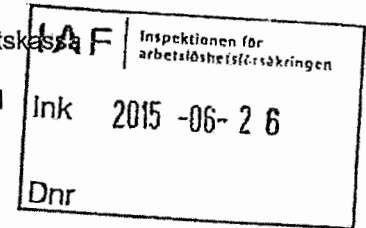
Aktbil 3

Säljarnas arbetslöshetskassa

Hjärnegatan 3

112 29 STOCKHOLM

2015 -04- 26

Dnr.....

Beslut

IAF avslår Säljarnas arbetslöshetskassas begäran om att IAF ska befria arbetslöshetskassan från att återbetala erhållet statsbidrag om 326 468 kronor och 50 öre.

Skäl för beslut**Bakgrund**

Säljarnas arbetslöshetskassa (arbetslöshetskassan) har hos IAF begärt beslut om befrielse från att återbetala erhållet statsbidrag till ett belopp enligt ovan. Som grund för sin begäran har arbetslöshetskassan åberopat 4 stycken ärenden där arbetslöshetskassan avskrivit fordran mot medlemmen för felaktigt utbetald arbetslöshetsersättning. Grund för avskrivning har bl.a. varit att medlemmen avlidit, medlemmen avlidit och brist i dödsboet, medlemmen genomgått skuldsanering.

Relevanta författningsbestämmelser, förarbeten.

Enligt 94 e § lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor får IAF besluta att delvis befria en arbetslöshetskassa från återbetalningsskyldigheten för erhållet statsbidrag om det finns särskilda skäl. Om det finns synnerliga skäl, får IAF besluta om hel befrielse.

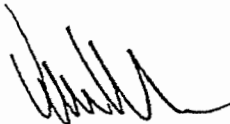
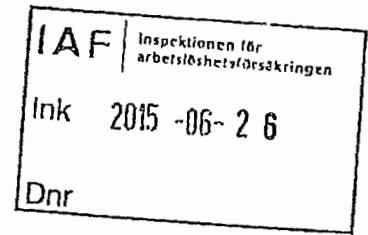
Befrielse från återbetalningsskyldighet kan enligt förarbetena i likhet med tidigare, normalt endast komma i fråga då det är fråga om avsevärda belopp vars betalning skulle äventyra arbetslöshetskassans ekonomiska situation, men det kan vara aktuellt i fall då även andra än arbetslöshetskassan bidragit till den felaktiga utbetalningen. (prop. 2012/13:12 s 101),

IAF:s bedömning

Grunden för befrielse från återbetalning av statsbidrag har inte ändrats med den nya 94 e § LAK. Liksom tidigare åsyftas arbetslöshetskassor med dålig ekonomi där en återbetalningsskyldighet skulle äventyra kassans ekonomi.

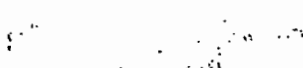
IAF finner det inte visat i ärendet att förutsättningar föreligger att till någon del befria Säljarnas arbetslöshetskassa från skyldigheten att återbetala statsbidrag.

Dnr: 2015/145

Urban Nilsson
Verksjurist

HUR MAN ÖVERKLAGAR

IAF:s beslut att avslå begäran om befrielse från återbetalningsskyldighet för erhållet statsbidrag överklagas till Förvaltningsrätten i Linköping. Beslutet skall överklagas skriftligen och i skrivelsen skall anges vilket beslut som överklagas och den ändring som begärs. Skrivelsen med överklagande skall ges in till den instans som har meddelat beslutet som i detta fall är IAF. Om överklagandet görs av en arbetslöshetskassa skall överklagandet ha kommit in till IAF inom två månader från beslutsdagen.

2015 -04- 27

Dnr.....